

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 287/2021-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a zo sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, IČO 47 244 895, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach v konaní vedenom pod ČVS:ORP-1363/5-OJP-KE-2010 a proti postupu Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 20/15/8803 a Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 47/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 14. mája 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach (ďalej len „policajný orgán“) v konaní vedenom pod ČVS:ORP-1363/5-OJP-KE-2010, ako aj proti postupu Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 20/15/8803 a Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 47/2018. Sťažovateľ sa zároveň domáha priznania finančného

zadosťučinenia v celkovej sume 24 300 eur a náhrady trov konania. Sťažovateľ ústavnú sťažnosť doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 28. mája 2021, v ktorom uviedol, že predseda okresného súdu tiež priznal v odpovedi na jeho sťažnosť na prietahy, ktorú priložil k svojmu podaniu, že prietahy sú čiastočne dôvodné.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej doplnenia a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi bolo 12. júla 2010 začaté trestné stíhanie pre zločin skrátene dane a poistného podľa § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona a zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1 a 4 Trestného zákona.

3. Dňa 18. júla 2011 bolo uznesením policajného orgánu proti sťažovateľovi vznesené aj obvinenie pre uvedené trestné činy a 29. mája 2018 podala okresná prokuratúra na sťažovateľa a ďalšie tri osoby na okresnom súde obžalobu. Okresný súd o obžalobe dosiaľ nerozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti brojí proti tomu, že policajný orgán a okresná prokuratúra v jeho veci nekonali, okresná prokuratúra podala na sťažovateľa obžalobu až po uplynutí takmer 7 rokov od vznesenia obvinenia a časové intervaly medzi jednotlivými úkonmi sú neúmerne zdĺhavé. Zároveň aj s konaním o obžalobe pred okresným súdom vec trvá už viac ako 9 rokov a 5 mesiacov, preto ani nie je potrebné zaoberať sa súpisom jednotlivých úkonov, keďže samotná neúmerná dĺžka trestného konania odôvodňuje konštatáciu porušenia uvedených práv sťažovateľa.

6. Porušovatelia postupujú v trestnom konaní zmätočne, nezákonne, nekoordinovane, nesústredene a nehospodárne a dlhý čas nekonajú vôbec, čím podľa názoru sťažovateľa nepochybne došlo a stále toho času permanentne dochádza k neustálemu porušovaniu jeho označených práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

7.1. Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

7.2. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj

významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

9. Judikatúra ústavného súdu sa konštantne opiera o východisko, že účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95). Pri výklade tohto základného práva si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

10. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 41/07, II. ÚS 46/07, I. ÚS 96/07, II. ÚS 214/08) prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru poskytuje ochranu len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu predložená v čase, keď porušenie práva označeným orgánom verejnej moci (v tomto prípade policajným orgánom a okresnou prokuratúrou) trvalo alebo ešte pretrváva (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď bola podaná sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádzalo k namietanému porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 12/01, IV. ÚS 32/03, III. ÚS 265/07, III. ÚS 306/08 IV. ÚS 159/2021).

11. Ako zo samotného odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, 29. mája 2018 bola okresnému súdu doručená obžaloba smerujúca proti sťažovateľovi, čím sa v tejto veci skončilo prípravné konanie a začala sa súdna časť trestného konania. V čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (14. máj 2021) sa teda táto trestná vec takmer 3 roky nachádzala v štádiu už po podaní obžaloby, v ktorom rozhoduje o ďalšom postupe vo veci samej príslušný súd. Podaním obžaloby stratili policajný orgán a okresná prokuratúra právomoc rozhodovať v tejto trestnej veci (už nemohli žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania), a tým aj ukončili stav právnej neistoty sťažovateľa ako osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie.

12. Policajný orgán a okresná prokuratúra teda od tohto momentu nemohli a nemôžu zasiahnuť do ústavou zaručeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže jediným orgánom oprávneným vo veci konať a rozhodovať je v súčasnosti okresný súd. Vykonaním vyšetrovania, spracovaním a predložením návrhu na podanie obžaloby policajným orgánom a doručením obžaloby okresnou prokuratúrou na okresný súd tieto orgány verejnej moci vykonali všetky relevantné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa a svoju úlohu v tomto smere riadne splnili. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je považovaná ústavná sťažnosť za zjavne neopodstatnenú vtedy, ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia orgánu verejnej moci v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by

bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

13. Vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vo vzťahu k policajnému orgánu a okresnej prokuratúre z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (obdobne napr. II. ÚS 24/06, IV. ÚS 26/07, III. ÚS 300/08, III. ÚS 114/2016, III. ÚS 101/2017).

14. Sťažovateľ podanou ústavnou sťažnosťou namieta aj prietahy v napadnutom konaní pred okresným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti nie je zrejmé, v čom konkrétne mal spočívať zásah okresného súdu do týchto práv sťažovateľa. Sťažovateľ (právne zastúpený advokátom) bližšie nevymedzil obdobia prípadnej nečinnosti, neefektívnej činnosti alebo (ako uvádza v ústavnej sťažnosti) príklady zmätočnej, nezákonnej, nekoordinovanej, nesústredenej a nehospodárnej činnosti, ktoré mali mať vplyv na porušenie jeho označených práv. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uviedol, že je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012).

15. V tejto časti ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahovala podstatné náležitosti požadované § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde, preto ústavný súd odmietol jeho ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

16. Ako obiter dictum ústavný súd poznamenáva, že v preskúmvanej veci ide o ekonomickú trestnú činnosť, ktorá je pre náležité objasnenie a vyvodenie trestnej zodpovednosti náročnejšia na dokazovanie. Preto ústavný súd dobu konania pred okresným súdom nepovažoval za ústavne nekonformnú, aj so zreteľom na to, že sťažovateľ podal krátko pred podaním ústavnej sťažnosti aj sťažnosť na prietahy v tomto konaní 26. apríla 2021 podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku a § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Predseda okresného súdu v odpovedi z 25. mája 2021 síce uviedol, že jeho sťažnosť považuje za čiastočne dôvodnú, ale na druhej strane prijal konkrétne opatrenia na to, aby okresný súd vo veci čo najrýchlejšie rozhodol, keď upozornil predsedníčku senátu na povinnosť konať v pridelenej veci bez zbytočných prietahov. Navyše, v tejto veci zbral ústavný súd do úvahy aj to, že nariadené verejné zasadnutia a hlavné pojednávania boli viackrát odročované, resp. zrušené zo zdravotných dôvodov obhajcov, resp. obžalovaných aj z dôvodu kúpeľného pobytu obhajcu sťažovateľa, resp. z dôvodu ospravedlnenia obhajcov, resp. spoluobžalovaných. Z uvedeného podania je zrejmé, že len dôvody na odročenie pojednávania boli trikrát na strane sťažovateľa a jeho obhajcov, teda podiel sťažovateľa na predĺžení tohto konania bol značný.

17. Ústavný súd vzal do úvahy aj rozhodovaciu prax a judikatúru ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni

v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 457/2018).

18. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jeho návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu